

ІХ РАДЗІМА, ІХ ДОМ — БЕЛАРУСЬ

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)**

«Бачыць сёння вас, такіх мэтанакіраваных, паспяховых, таленавітых — дастойных дзяцей нашай суверэннай Беларусі, — шчасце, не толькі для вашых бацькоў — для ўсяго нашага беларускага народа і перш за ўсё для мяне. Для ўсіх, хто стаяў каля вытокаў стварэння незалежнай краіны, вы — самая вялікая каштоўнасць», — адзначыў ён.

Прэзідэнт звярнуў увагу, што ў кожным з прысутных увасабляецца шматвекавая мара нашых продкаў — быць гаспадарамі на сваёй зямлі. Для ўдзельнікаў цырымоніі гэтая мара стала рэальнасцю, паколькі сёння яны вывучаюць гісторыю краіны і, напэўна, разумеюць, якое гэта шчасце — нарадзіцца і жыць у моцнай і незалежнай дзяржаве.

«Безумоўна, вы і вашы ровеснікі — пакаленне новай фармацыі. І па сваім светапоглядзе вы — грамадзяне свету», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка таксама звярнуў увагу, што лічбавая рэальнасць, якая стала часткай паўсядзённага жыцця падлеткаў, даўно сцёрла геаграфічныя межы і бар'еры ў зносінах, такія як адлегласць, культурныя і моўныя адрозненні. Але яны заўсёды павінны памятаць: іх Радзіма, іх дом — Беларусь. На яго думку, сувязь з роднай зямлёй, сваімі каранямі — гэта тое, што будзе заўсёды напаўняць іх жыватворнай энергіяй, даваць сілы на выкананне самых запаветных жаданняў.

«Сёння асаблівы дзень. Атрымліваючы пашпарт, вы робіце першыя крокі ў дарослае жыццё. Гэты дакумент сімвалізуе пачатак новага этапу абсалютна самастойнага жыцця, насычанага цікавымі, значнымі

падзеямі. У тым ліку і палітычнымі, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Пройдзе зусім няшмат часу, і вы ўжо будзеце прымаць важныя рашэнні ў гісторыі Беларусі, стаяць на варце дзяржаўных інтарэсаў. Будзеце ствараць будучыню краіны, думаць пра яе дабрабыт, пра тое, што пакінеце сваім дзецям. А значыць, зробіце ўсё магчымае, каб захаваць нашы духоўныя каштоўнасці, культурны здабытак і, самае галоўнае, мір на сваёй зямлі».

Кіраўнік дзяржавы выказаў упэўненасць, што так і атрымаецца, што наша родная Беларусь заўсёды будзе ў надзейных руках.

«І хай пашпарт і кніга з сімвалічнай назвай «Я — грамадзянін Рэспублікі Беларусь», якія сёння будуць вам урачыста ўручаны, стануць апорай і парадай на вашым доўгім, шчаслівым і напоўненым вялікімі справамі жыццёвым шляху», — дадаў Прэзідэнт.

Далей адбылася цырымонія ўрачыстага ўручэння пашпартоў грамадзяніна Беларусі. Потым школьнікам правялі экскурсію па Палацы Незалежнасці.

«НАМ ПАШАНЦАВАЛА»

Як расказала журналістам вучаніца гімназіі з гарадскога пасёлка Глуск Дар'я Камінская, уражанні ад сустрэчы з Прэзідэнтам і атрымання пашпарта ў яе вельмі добрыя. «Нават словамі немагчыма апісаць. Прэзідэнт — ён такі ж, у прыწყпе, як і мы. Ён такі добры ў зносінах, вельмі прыемна было размаўляць з ім. Уражанні вельмі моцныя», — падзялілася яна.

Школьніца дадала, што асабліва хвалявалася ў дзень,

калі даведалася пра будучую сустрэчу з Аляксандрам Лукашэнкам. Потым супакоілася, але асаблівае трапятанне ў яе выклікаў момант перад самым уручэннем. «Далонькі пацеюць», — з усмешкай растлумачыла Дар'я.

Яна станюча ацаніла і экскурсію па Палацы Незалежнасці, асабліва адзначыла асабісты кабінет кіраўніка дзяржавы. Дарэчы, першы асобнік дзейнай Канстытуцыі Беларусі знаходзіцца менавіта ў гэтым памяшканні. На яго думку, сам палац выдатна падыходзіць для мерапрыемстваў любога маштабу.

Вучань Глушанскага вучэбна-педагагічнага комплексу (Бабруйскі раён) Максім Пархімчык трапіў на гэтую цырымонію, таму што ён выдатна вучыцца і часта ўдзельнічае ў алімпіядах па фізіцы і матэматыцы.

Эмоцыі ад атрымання пашпарта ў хлопца выдатныя. «Толькі фатаграфія ў пашпарце, шчыра кажучы, не вельмі атрымалася, — жартам сказаў школьнік. — Але я вельмі рады, што Прэзідэнт асабіста ўручыў мне гэты дакумент. Вядома, такога я не чакаў. Калі я даведаўся, што кіраўнік дзяржавы будзе ўручаць мне пашпарт, я быў у шоку».

Вучаніца сярэдняй школы № 7 г. Барысава Ганна Кісялёва адзначыла, што адчувае гонар, радасць і шчасце ад таго, што трапіла ў Палац Незалежнасці і атрымала пашпарт ад Аляксандра Лукашэнка. «Так пашанцавала, што менавіта нам — 25 з тысяч дзяцей, якія атрымліваюць дакумент, — выпала ўдача атрымаць пашпарт з рук кіраўніка дзяржавы. Мы запомнім гэтую падзею на ўсё жыццё», — сказала яна.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

Першыя пашпарты юным беларусам уручылі прадстаўнікі органаў улады

Галоўны дакумент грамадзяніна ў Музеі сучаснай беларускай дзяржаўнасці 24 падлеткі атрымалі з рук кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Наталлі КАЧАНАВАЙ.

Для ўдзельнікаў мерапрыемства падзея стала радаснай удвая — не кожны дзень можна наведаць будынак Адміністрацыі Прэзідэнта і павітацца з кіраўніком установы. Але гэта магчымасць для кожнага з іх — зароблены шанц. Удзельнікі акцыі «Мы — грамадзяне Беларусі!» — выдатнікі вучобы, удзельнікі навуковых канферэнцый, пераможцы спаборніцтваў, фестываляў, конкурсаў, алімпіяд.

Адметна, што ў беларускую сталіцу на святочнае мерапрыемства трапілі дзеці з усіх абласцей краіны.

«Я проста ўпэўненая, што гэты дзень запомніцца маладым людзям на ўсё жыццё. Будучыня краіны ў руках маладых, таму нам вельмі хацелася б, каб моладзь цаніла усё тое, што ёсць у Беларусі. За невялікі ў гісторыі прамежак часу наша краіна стала прыгожай і квітнеючай, яна вядомая на міжнароднай арэне. Мы бачым, з якой любоўю і трапятаннем да яе ставяцца самі беларусы. Адным з прырытэтных напрамкаў палітыкі дзяржавы з'яўляецца праца з моладдзю. Прэзідэнт заўсёды ставіць сур'ёзныя задачы ў гэтым кірунку, падкрэсліваючы яго асаблівую важнасць, — сказала Наталля Качанова. — Дзе б вы ні былі і куды б ні выязджалі, вы павінны ведаць, што ў вас ёсць свая родная зямля, свой родны дом — Беларусь, і вы патрэбныя тут. Скончыўшы школу, атрымаўшы адукацыю і прафесію, якія вы для сябе выбераце, вы заўсёды зможаце тут рэалізавацца, у тым ліку ў сваім родным горадзе, вёсцы, раёне».

У святочны дзень запрасіў школьнікаў на Чырвонаармейскую, 9 і старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіл Мясніковіч уручыў першы

Фота Кастуся ДРОБАВА.

пашпарт 18 прадстаўнікам таленавітай моладзі з Гомельскай, Брэсцкай, Мінскай абласцей і сталіцы.

У акцыі Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі «Мы — грамадзяне Беларусі!», прысвечанай Дню Канстытуцыі, прынялі ўдзел 3000 хлопцаў і дзяўчат з усёй краіны. У рамках падзеі адбылося 167 святочных цырымоній уручэння пашпартоў 14-гадовым падлеткам з рук кіраўнікоў заканадаўчай, выканаўчай улады і грамадскіх дзеячаў.

У Музеі сучаснай беларускай дзяржаўнасці ў Мінску ўзнагародзілі пераможцаў конкурсу «Я — грамадзянін Рэспублікі Беларусь».

Конкурс фатаграфій-матыватараў прымеркаваны да 25-годдзя прыняцця Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. На суд кампетэнтнага журы было прадстаўлена каля 800 работ на тэмы: патрыятызм, Канстытуцыя, гістарычная спадчына, правы, свабоды і абавязкі грамадзяніна, беларуская нацыя, гісторыя народа і малая радзіма. Пры ацэнцы работ улічвалася адпаведнасць зместу фатаграфій заяўленай тэматыцы, кампазіцыйнае і каляровае рашэнне, мастацкі ўзровень работ, арыгінальнасць ідэй, стыль выкладання. Пераможцамі сталі 23 падлеткі, якія занялі першае, другое і трэцяе месцы ў розных намінацыях.

Найлепшыя работы дзяцей будуць адабраны ў навучальнае выданне для школьнікаў «Я — грамадзянін Рэспублікі Беларусь».

Марыя ДАДАЛКА, Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Непахісныя прынцыпы і магчымасць удасканалення

Учора ў абноўленай Авальнай зале Дома ўрада старшыня Канстытуцыйнага Суда Пётр Міклашэвіч агучыў Пасланне Канстытуцыйнага Суда Прэзідэнту Беларусі і Нацыянальнаму сходу «Аб стане канстытуцыйнай законнасці ў Рэспубліцы Беларусь у 2018 годзе».

«Новая форма шырокага і адкрытага прадстаўлення Паслання Канстытуцыйнага Суда з'яўляецца важным элементом для пабудовы нашай дэмакратычнай дзяржавы, — сказаў у сваёй прамове падчас абмеркавання дакумента **спікер верхняй палаты парламента Міхаіл МЯСНІКОВІЧ.** — Савет Рэспублікі актыўна ўключаны ў працэс выпрацоўкі пазіцый суда па актуальных прававых пытаннях на ўсіх ступенях заканатворчасці, паміж намі наладжана зваротная сувязь, і наша ўзаемадзеянне накіравана на дасягненне агульных мэт — забеспячэнне канстытуцыйнай законнасці, больш поўную рэалізацыю патэнцыялу Канстытуцыі».

Беларускія законы з 2019 года будуць распрацоўвацца з пэўнымі навацыямі, якіх раней не было. Гаворка ідзе пра прагназаванне наступстваў прыняцця нарматывных прававых актаў, уключаючы ацэнку іх уздзеяння на ўмовы выдзення бізнесу. Акрамя таго, з гэтага года заканадаўцы практыкуюць пакетны прынцып падрыхтоўкі праектаў законаў, што дазваляе павялічыць колькасць нормаў прамога дзеяння, скараціць ведамасную нарматворчасць. Сярод важных інструментаў фарміравання сістэмы права, адэкватнай сучасным грамадскім патрэбам, спікер назваў навуковую экспертызу.

Старшыня Савета Рэспублікі таксама звярнуў увагу на актуальнасць пытанняў суадносін нацыянальнага і наднацыянальнага права з улікам далейшага ўдасканалення права Еўраэйскага эканамічнага саюза і саюзнага будаўніцтва

Беларусі і Расіі. «Гэта новая функцыя і Нацыянальнага сходу, і Канстытуцыйнага Суда. Лічым, што любыя крокі па развіцці нашых ключавых інтэграцыйных аб'яднанняў — Саюзнай дзяржавы і ЕАЭС — павінны рабіцца пры захаванні суверэннітэту, незалежнасці, тэрытарыяльнай цэласнасці, Канстытуцыі і іншых атрыбутаў дзяржаўнасці. Пры гэтым няўхільным павінен заставацца прынцып кансэнсусу ў прыняцці рашэнняў аб прасоўванні па шляху саюзнага будаўніцтва і ўліку нацыянальных інтарэсаў», — падкрэсліў кіраўнік верхняй палаты парламента.

Пра тое, што ўзаемадзеянне парламентарыяў з Канстытуцыйным Судом павінна пастаянна ўдасканальвацца, набываць новыя формы, гаварыў у сваім выступленні і **старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА.** «Мяркую, сённяшняе пашыранае абмеркаванне Паслання аб стане канстытуцыйнай законнасці — крок у абсалютна правільным кірунку, — сказаў ён. — Нам трэба рухацца далей, думуючы пра тое, як прывесці да адной роўніцы тыя дыскусіі, якія вядуцца і на парламенцкай пляцоўцы, і ў рамках Канстытуцыйнага Суда».

Такога роду сумесная праца ўяўляецца вельмі перспектыўнай як у плане ўдасканалення заканадаўства, так і для развіцця канструктыўнага дыялогу з грамадзянскай супольнасцю, лічыць кіраўнік дэпутацкага корпуса. «Публічнае абмеркаванне ўсіх прынцыповых пытанняў жыцця краіны павінна стаць няўхільным правілам, — падкрэсліў ён. — Дзяржава для народа — не лозунг, а адзіны магчымы шлях рэалізацыі каштоўнасцяў, закладзеных у аснову Канстытуцыі. І мы павінны прыкласці максімум намаганняў, каб наша дзейнасць адпавядала патрабаванням кіраўніка дзяржавы і чаканням нашых грамадзян».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У новазеландскім Крайстчэрчы адбыўся расстрэл у мячэцях

Каля паўсотні чалавек загінулі ў выніку ўзброенага нападу на дзве мячэці ў новазеландскім горадзе Крайстчэрч. Дзсяткі цяжка параненыя. Трое падазраваных арыштаваныя. У ходзе паліцэйскай аперацыі канфіскаваны самаробныя выбуховыя прылады, агнястрэльная зброя і боепрыпасы. Мяркуючы па колькасці знойдзенай зброі, кажуць эксперты, напад на мячэці быў старанна падрыхтаваны. «Гэта адзін з самых чорных дзён у гісторыі Новай Зеландыі», — заявіла прэм'ер-міністр краіны Джасінда Ардэрн. Сярод ахвяр нападу, па яе словах, шмат мігрантаў, можа быць, нават бежанцаў. У інтэрнэце з'явілася відэа расстрэлу (забойца вёў прамую трансляцыю). Агенцтва France-Presse правяло лічбавую экспертызу відэа і паведаміла, што яно сапраўднае.

«Гэты жудасны акт гвалту яшчэ раз даказвае неабходнасць самым рашучым чынам змагацца супраць любых праяў тэрарызму і нечарпымасці», — адзначаецца ў спачуванні, якое Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваў генерал-губернатару Новай Зеландыі Пэтсі Рэдзі.

Дзярждэпартамент налічыў каля 50 краін, якія могуць нанесці шкоду ЗША

З адпаведнай заявай выступіла ў Цэнтры стратэгічных і міжнародных даследаванняў дырэктар аддзела палітычнага планавання Дзярждэпартаменту ЗША Кіран Скінэр. «На сённяшні дзень існуюць каля 50 краін, якія выклікаюць наш непакой. І гаворка ідзе не толькі пра краіны, якія могуць нанесці масіўны ядзерны ўдар, але і пра тыя, што могуць нанесці шкоду ЗША з дапамогай кібервайны, эканамічнай вайны, інфармацыйнага супрацьстаяння. Гэта зусім іншы свет, — падкрэсліла яна. — Адным з самых галоўных выпрабаванняў для ЗША стануць краіны, якія развіваюцца. Калі вы разгледзіце апошнія некалькі дзесяцігоддзяў, то заўважыце, што такімі з'яўляюцца краіны, якія далучыліся або здольныя далучыцца да ядзернага клуба. Калі вы паглядзіце на іх дэмаграфію, то зразумеете, што гэта іншы свет».

Стонхендж быў месцам масавых баяванняў

Археалагі выявілі сведчанні таго, што тысячы гадоў таму Стонхендж быў месцам грандыёзных масавых баяванняў, на якія з'язджаліся жыхары з усёй тэрыторыі Брытанскіх астравоў, у тым ліку з аддаленых рэгіёнаў Шатландыі. Зрабіць гэтае адкрыццё дапамаглі свінныя косткі, раскапаныя ў чатырох размешчаных паблізу паселішчах эпохі позняга неаліту. Свініна была галоўным пунктам святочнага меню, прычым наведвальнікі ўрачыстасцяў прыводзілі з сабой жывёлу, якую разводзілі ў сябе ў аддаленых раёнах, і заколвалі для баявання. Усяго былі выяўлены астанкі 131 жывёлы, узрост якіх складае каля 4500 гадоў. Гэта даказвае не толькі тое, што Стонхендж быў месцам масавага паломніцтва, але і той факт, што людзі, якія засялялі аддаленыя куткі Брытаніі тысячы гадоў таму, падтрымлівалі паміж сабой пастаянныя сувязі і рэгулярна падарожнічалі на значныя адлегласці.